

Avatud Kooli meeskonna suhtluspõhimõtted

Kogu töö Avatud Kooli meeskonnas on planeeritud ja elluviidud lähtuvalt **põhiväärtustest**, mis väljendavad meie ühised töökspidamisi ning need ühendavad ühendavad Avatud Kooli meeskonda sisemiselt ja ka toetavad suhtlemist kogukonnaga. Nendest lähtuvalt planeerime oma tegevusi ja teeme valikuid.

Me hoolime endast, kaaslastest ja maailmast. Suhtume austusega nii meiega sarnastesse kui ka meist erinevatesse inimestesse ja arvamustesse.

Me julgeme suurelt unistada ja seada kõrgeid eesmärke, julgeme eksida ja uuesti alustada. Julgeme oma arvamuse välja öelda, julgeme sekkuda, kui näeme ebaõiglust.

Me pühendume sellele, mida ette võtame. Keskendumine ja pingutus aitavad meil aina paremaks saada.

Me tähistame väikeseid ja suuri saavutusi. Me õpime rõõmuga ja jagame oma kogemusi üksteise ja maailmaga.

Võtmepädevused kogu kooliperet iseloomustavate omaduste ja oskuste kogumid, mille poole me Avatud Koolis pürgime ning mis on vundamendiks Avatdu Kooli suhtluskultuurile.

ISESEISEV MÖTLEJA- on iseseisev ja süsteemne, ta mõtleb, keskendub, uurib, teeb endale teemad selgeks. Avatud Koolis armastame me teadust ning tõenduspõhist lähenemist, tegutseme süsteemselt, julgeme teha vigu ja otsida süsteemselt teistmoodi lahendusi.

AKTIIVNE ÕPPIJA - on tegus, initsiatiivikas ja väsimatu uue omandaja. Õppimine on aktiivne ja hoogne, aga vahel ka aeglane ja väsitav. Avatud koolis oleme visad, ei anna alla. Teeme õppimise huvitavaks, seisame oma vajaduste eest, kaasame teisi, õpime koos, õpime teisiti. Leiame üles enda ja teiste motivatsiooni ja huvid ning arendame ennast aktiivselt.

AVATUD KAASLANE- hoolib ja teeb koostööd. Avatud Koolis liiguvad kõik selle poole, et olla tähelepanelikumad, avatumad, hoolivamad ja toetavamad. Me märkame enda ja teiste vajadusi, õpime neid selgelt ja sõbralikult väljendama ning koostööd tegema igaühe isikliku ja ühise tulemuse nimel.

ISIKUPÄRANE LOOJA- loob ja väljendab. Avatud Koolis tähistame isikupära, erisuguseid indiviide ja kultuure, uusi seoseid ja loovaid lahendusi. Loomine nõuab tundlikkust, paindlikkust ja pühendumist korruga. Sihiks on eneseväljenduse areng nii loomingus kui loodu esitlemises.

TASAKAALUS ISIKSUS- teadlikkus ja enesejuhtimine. Oleme füüsiliselt ja vaimselt aktiivsed, usume iseenda ja teiste võimete pidevasse arengusse ning töötame süsteemselt selle nimel. Tunnetest, mõtetest ja tegudest teadlik olek aitab meil elus paremini hakkama saada.

Mõlemad, nii väärtused kui ka võtmepädevused on aluseks suhtluskultuurile ja hoiakutele meie organisatsioonis.

Avatud Kooli õpetaja teeb aktiivset koostööd meeskonnas erineval tasandil:

- Õpetajad töötavad tandemites ja nende töö planeeritakse, viiakse ellu ja ka analüüsitakse koos, seega on kahe õpetajavaheline koostöö essentsiaalne igapäevaselt.
- Ühe vanuseastme neli õpetajat (2 eestikeelset ja 2 venekeelset) seavad koos ühised õpieesmärgid ja planeeritakse õppetööd. Selleks toimuvad iganädalased koosolekud, kus õpetajad saavad regulaarselt tööd planeerida, analüüsida ja tagasisidestada. Iganädalasel kohtumisel analüüsitakse eelnevat, planeeritakse tunde, jagatakse meetodeid ja lähenemisi, jagatakse kogemusi ja lugusid (nt probleemide arutamine ja analüüsimine), tehakse ka praktilisi kokkuleppeid eelolevateks päevadeks- õuevahetund, lapsevanemate nädalikirja teemade kokkuleppimine jms.
- Kogu meeskonnaga kohtutakse iganädalaselt, mis annab võimaluse luua ühtse suhtluskultuuri meeskonnas erinevate ühiste teemade arutelude kui ka koolituste kaudu. Igal kolmapäeval on tööpäeva sisse planeeritud 2-4 tunnine kohtumine/koolitus. Vastavalt vajadusele on see kas meeskonna koosolek või koolitus mõnel olulisel teemal.
- Regulaarsed meeskonna ülesed koolitused ja supervisioonid.

Suhtlemise põhiprintsiibid Avatud Koolis:

- olen avatud suhtleja;
- olen empaatiline;
- olen siiras;
- seisan enda vajaduste ja heaolu eest;
- julgen avaldada arvamust (ka siis, kui see erineb teiste arvamusest);
- olen aktiivne kuulaja;
- oskan ja julgen anda ning vastu võtta konstruktiivset tagasisidet;
- oskan anda hinnanguvaba tagasisidet;
- aktsepteerime teiste arvamust;
- meeskonnana vastuvõetud otsused ja kokkulepped on ühiselt järgmiseks ja neid võib vajadusel teineteisele meeldetuletada;
- õpime üksteiselt ja väljaspool meeskonda (üksteise tundide külastused ja teiste koolide külastused, samuti jagame oma kogemusi ja kõik loodud õppematerjalid on kolleegidel ühiskasutuseks)
- austan ennast ja oma kolleege ja meie ruumi ning aega;
- järgin oma suhtluses eestilist konfidentsiaalsuse printsiipi- teiste (õpilaste, õpetajate) isiklikku informatsiooni ei jaga kõrvaliste isikutega sh meeskonnasiseselt;

- kui märkan viga, siis ei kritiseeri, vaid püüan pakkuda lahenduse, kuidas teinekord paremini saab;
- tean kust ja kellelt saan vajaliku info ja suudan kasutada vastavalt teemale/ olukorrale õigeid infokanaleid;
- tunnistan teineteist ja tähistame ka väikeseid saavutusi.

Infokanalid Avatud Koolis

- Üldtööplaani- annab informatsiooni kõikidest koolis aset leidvatest sündmustest.
- Asenduste tabel- igapäevane töövahend kõikidele õpetajatele, mis aitab tööd sujuvalt korraldada selliselt, et õpetaja saab teda puudutava info ühest kohast kätte.
- Infotahvel seinal- tunniplaanid, ruumikasutuse plaanid, olulised kontaktid;
- Nädalakiri õpetajatele- oluline info eelseisva nädala sündmuste ja praktilise korralduse kohta.
- Nädalakiri lapsevanematele- õpetajad koostavad koostöös oma kolleegidega infokirja eelseisva nädala kohta- olulised tunniteemad, tegevused, väljasõidud jm praktiline informatsioon.
- infolistid: opetajad@avatudkool.ee, meeskond@avatudkool.ee, lapsevanemad@avatudkool.ee, lapsevanemad2018@avatudkool.ee- nende listide kaudu edastatakse olulist informatsiooni regulaarselt konkreetsetele sihtgruppidele meie meeskonnas.
- Google kalender- kajastab iga meeskonnaliikme adekvaatset päevaplaani ning tagab selle, et kogu meeskonnal on ülevaade vajadusel teiste tegemistest.
- Studium- on peamine perede ja õpetajate/ kooli suhtluskanal.
- Koduleht- on suunatud eelkõige väljapoole kooli meeskonda ja kogukonda ehk uutele peredele ja teistele huvilistele.
- Avatud Kooli ametlik Facebooki leht- on suunatud nii meie enda kogukonnale kui ka laiemalt huvilistele ja sealtkaudu kommunikeerime olulisemaid sündmusi ja uudiseid.
- Avatud Kooli õpetajate grupp Facebookis- vahetu suhtlemise kanal õpetajatele, kus jagatakse tihti päeva emotsioone koos illustreerivate piltidega. See on ka hea kanal, kus vahetult teineteist innustada ja motiveerida.

Märkamised "Õpetajate kooli" programmist

- **Probleemi määratlemine- kellel on probleem?**

Kolme sorti probleemid õppides/õpetades

Probleemid, mis takistavad õpilasel õppimast-tugevad tunded	ÕPILASEL ON PROBLEEM	Oluline oskus:aktiivne kuulamine, vahendamine	Vajadus: tema on tähtis
ÕPPIMISE JA ÕPETAMISE ALA Oluline oskus: selge eneseväljendamise oskus Vajadu: Meie oleme tähtsad Sallivuse joon			
Probleemid, mis takistavad õpetajal õpetamast-tugevad tunded	ÕPETAJAL ON PROBLEEM	Oluline oskus: konfronteerumine	Vajadus: mina olen tähtis
Probleemid ja konfliktid õpilaste ja õpetajate vahel-tugevad tunded	MÕLEMAL ON PROBLEEM	Oluline oskus: vajadus- ja väärtuskonfliktide lahendamine	Vajadus: mina olen tähtis

- **Käitumise hinnanguvaba kirjeldamine**
 - Kirjelda jaatavalt;
 - Kirjuta väga täpsete sõnadega;
 - Hoidu oletustest teiste motiivi, iseloomu ja uskumuste kohta;
 - väldi sildistamist;
 - väldi üldistamist;
 - Väldi hinnangulisi sõnu.

- **Toetav ja aktiivne kuulamine**

Toetav kuulamine	Aktiivne kuulamine
Oluline on: <ul style="list-style-type: none"> - kohalolek siin ja praegu; - kehakeel (silmast-silmas suhtlemine); - vaikimine ja ruumi andmine - hääled- kaja - ukseavaja- kirjeldad, mida näed ja aitad alustada; - küsimused. 	Oluline on: <ul style="list-style-type: none"> - sõnastad mõtteid ümber; - peegeldad tundeid; - ei anna nõu ega räägi oma kogemustest samas olukorras; - ei nääguta; - juhid jutuajamist abistavate küsimustega; - lood ruumi pausiks ja vaikimiseks.

- **Selge eneseväljendus- MINA-sõnumid:**

- Toetav mina-sõnum (ma arvan..., ma tahan....., ma tunnene..., minu jaoks on oluline...);
- Ennetav mina-teade (ma tahan/ soovin+ millegipärast mulle oluline);
- Vastav mina-sõnum
- Tunnustav mina-teade.

- **Konfliktide (vajadus- ja väärtuspõhised) lahendamise oskus**

0 SAMM- ettevalmistused

- analüüsi probleemi iseenda seisukohalt ja jõua oma vajadusteni;
- vajadusel selgita õpilasele võitja-võitja põhimõtteid ja õpilase vastupanu korral kuula teda aktiivselt;
- saavuta kokkulepe võistja-võistja meetodi kasutamiseks.

1.SAMM- konflikti määratlemine vajaduste keeles

- sõnasta mina-sõnumite abil oma vajadused;
- jõua õpilase vajadusteni, vajadusel kuua aktiivselt.
- sõnasta uuesti probleem vajaduste keeles.

2.SAMM- ajurünnak lahenduste leidmiseks

- julgusta õpilast lahendustevariante pakkuma;
- paku välja enda lahendused;
- pane kirja kõik väljapakutud lahendused;
- hoidu hinnangute andmisest ja kritiseerimisest.

3.SAMM- lahendusvariantide hindamine

- variantide kaalumisel ole aus;
- pane tähele õpilase kehakeelt, mis võivad anda märku rahulolust või rahulolematusest;
- vali välja lahendused, mis tunduvad teostatavad ja vastuvõetavad;
- püüa kohaldada esialgu vastuvõetamatuna näivaid lahendusi selliselt, et need muutuksid vastuvõetavateks.

4.SAMM- lahenduste väljavalimine

- veendu, et te mõlemad saate valitud lahendustest ühtemoodi aru;
- sõnastage uuesti vajadused ja valitud lahendused;
- kirjuta lahendused üles.

5.SAMM- lahenduste planeerimine

- leppige kokku kes mida ja mis ajaks teeb;
- kontrolli, kas lahendus sobib ka teistele inimesele, kes sellega on seotud;
- kasuta kehtestavaid mina-sõnumeid, kui õpilane ei pea kokkulepetest kinni.

6.SAMM- tulemuste hilisem kontroll

- lepi õpilasega kokku aeg, millal kontrollite, kui hästi lahendus mõlemale osapoolle toimib;
- ole valmis lahendust kohaldama või protsessi kordama, kui lahendus ei toimi või ilmneb uut infot.

(Õpetajate Kool. Kuidas tunda ennast õpetajana paremini? osaleja töövihik. T.Gordon)

- **konfliktide vahendamise oskus**

Tõhus vahendajana:

- kuulan mõlemat õpilast aktiivselt ja aitan neil näha teise seisukohti;
- hoian õpilased omavahelises suhtlemises, kuid ei muutu nendevaheliseks suhtluskanaliks ega võta vahendaja rolli;
- jagan oma teadmisi probleemi lahendamise meetoditest;
- sõnastan ümber süüdistused vajaduste keeles;
- hoian õpilasi teemas ja juhin neid läbi 6 (konfliktilahenduse) sammu;
- lepin õpilastega kokku konfidentsiaalsuses;
- ei anna nõu ega suru oma arvamust peale;
- ei hakka küsitlema ega süüdlast välja selgitama
- ei anna hinnanguid ega kritiseeri;

- ei vali pooli.